

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระ โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด ในโครงการ
พัฒนาโดยตง

ชื่อผู้เขียน พันตำรวจโท พงษ์ศักดิ์ สว่างผล

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ เมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนัน อนุมานราชธน	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ เกี้ยวกิ่งแก้ว	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณัฐ ษานนท์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องโครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด ในโครงการพัฒนา
โดยตง เป็นการศึกษาเพื่อทราบปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการศึกษา เสพติดของชาวไทย
ภูเขาที่อาศัยบนพื้นที่สูง และเพื่อทราบประสิทธิผลของการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ
ผู้ติดยาเสพติด ตลอดจนมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมุติ
ฐานว่า การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมิใช่เป็นหนทางเดียวที่จะทำให้
ผู้ติดยาเสพติดหายขาดได้ สภาพสิ่งแวดล้อม และความเชื่อในจารีตประเพณีของชุมชนบน
พื้นที่สูงมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการติดยาเสพติด และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ
ที่มีการสนับสนุนด้วยมาตรการทางกฎหมายอย่างเข้มงวดจริงจัง จะส่งผลให้การบำบัดรักษา
และฟื้นฟูสมรรถภาพบรรลุผลมากยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นกลุ่ม
ประชากรเป้าหมาย และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟู
สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แบบสัมภาษณ์บุคคลแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. สัมภาษณ์ราษฎรผู้ติดยาเสพติดที่เรียกว่าอาสาสมัครจำนวน 60 คน แยก
เป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน
2. สัมภาษณ์ตัวแทนของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟู
สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำนวน 5 คน ประกอบด้วย แพทย์-พยาบาล ฝ่ายพัฒนาสังคม
ตำรวจตระเวนชายแดน

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความสำเร็จหรือโอกาสที่ผู้ติดยาเสพติด
จะหายขาดมิได้ขึ้นอยู่กับ การบำบัดรักษา "การถอนพิษยา" เท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับ การฟื้นฟู
สมรรถภาพที่ต่อเนื่องจริงจัง หลังจากการถอนพิษยาแล้วรวมทั้งการติดตามประเมินผลอย่าง
ต่อเนื่อง ซึ่งต้องใช้ระยะเวลายาวนานพอสมควร ร่องลงมา คือ การที่ผู้ป่วยที่ติดยาเสพติด
เมื่อผ่านการบำบัดรักษาจนหายขาด ไม่พบสารเสพติดในร่างกาย จะหันกลับไปใช้ยาเสพติด
อีกหรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผู้ติดยาเสพติด ได้แก่ เป็นชาวเขาเผ่าไหนมีความเชื่อวัฒนธรรม
ประเพณี การนับถือบรรพบุรุษนับถือผี ฐานะทางเศรษฐกิจและระยะเวลาที่ติดยาเสพติด
ประเด็นสำคัญที่เป็นปัจจัยประกอบสุดท้าย คือการใช้มาตรการทางกฎหมายที่เข้มงวดจริงจัง
เพื่อป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องกระทำ
ควบคู่กัน ไปอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จึงจะทำให้โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา
เสพติดบรรลุวัตถุประสงค์ โดยสมบูรณ์

Independent Study: Drug Addict Treatment and Rehabilitation Program of Doi Tung Development Project

Author: Police Lieutenant Colonel Pongsak Sawangphon

M.A. (Political Science) Politics and Government

Examining Committee:

Assist. Prof. Dr. Tanun Anumanrajadhon	Chairman
Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo	Member
Assist. Prof. Nat Chapamond	Member

ABSTRACT

The study entitled, "Drug Addict Treatment and Rehabilitation Program of Doi Tung Development Project," is designed to know the cause of drug addiction of the hilltribes and to know the efficiency of medical treatment and rehabilitation of the addicts, including other preventive measures. The study was based on the hypothesis that medication and rehabilitation are not only a means to cure the addicts, but their environment and traditional beliefs are also regarded as a major cause of drug addiction. In addition, medical treatment and rehabilitation reinforced strictly by legal measures will make them more effective.

In collecting research data, questionnaires were used with the target group and officers who are responsible for the Drug Addict Treatment and Rehabilitation Program. The questionnaires were classified into 2 groups as follows:

1. Interview was held with 60 drug addicts who volunteered to be interviewed, dividing into 3 groups and each group consisting of 20 persons.

2. Interview was held with 5 representatives of officers who are in charge of the Drug Addict Treatment and Rehabilitation Program, consisting of doctors and nurses in the Social Development Section, and border patrol police.

According to data analysis, it is found that the success of, or the chance of, full recovery from addiction does not only depend on the treatment called “poison vomiting,” but also on the continued rehabilitation after the poison vomiting, including a regular follow-up for a certain period of time. The secondary is whether the addicts who have completely got cured will return to the drug or not, depend on individual characteristics, that is, their belief in ancestral spirits, economic status, and the period of drug addiction. The last step is the legal measure which needs to be enforced seriously to prevent and suppress drug distribution. The government officials must attempt to carry it out continuously, through which the Drug Addict Treatment and Rehabilitation Program can reach the target.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved